

เรื่อง ศาลาภาษีอากรกลางส่งคำโต้แย้งของโจทก์ (บริษัท ไทยวิวัฒน์เคหะ จำกัด) ในคดีหมายเลขดำที่ ๑๔๓/๒๕๔๒ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

ผู้ร้องเป็นโจทก์ในคดีภาษีอากรหมายเลขดำที่ ๑๔๓/๒๕๔๒ ยื่นฟ้องกรมสรรพากร ที่ ๑ นายอนันต์ สิริแสงทักษิณ ที่ ๒ นายดิน โตะกาเรม ที่ ๓ และนายจุฑาทุช จงเสถียร ที่ ๔ เป็นจำเลยต่อศาลาภาษีอากรกลาง เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๒

ศาลาภาษีอากรกลางได้ชี้สองสถานไปแล้วและนัดสืบพยานโจทก์วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ แต่โจทก์ไม่ได้ยื่นบัญชีระบุพยานภายในกำหนด ๓๐ วันก่อนวันชี้สองสถาน จึงได้ขอยื่นบัญชีระบุพยานต่อศาลเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ โดยอ้างเหตุว่าได้ยื่นบัญชีระบุพยานไว้ต่อศาลแล้ว แต่ตรวจสอบจำนวนไม่พบบัญชีพยานที่โจทก์ให้เสมือนนำยื่นต่อศาล และเสมือนนายได้ออกจากงานเป็นเวลาหลายเดือน จึงทำให้คลาดเคลื่อนไป ศาลาภาษีอากรกลางพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้ออ้างดังกล่าวไม่ใช่เหตุตามกฎหมายที่จะนำมากล่าวอ้างเพื่อยื่นบัญชีระบุพยาน จึงให้ยกคำร้องของโจทก์ โจทก์จึงยื่นคำร้องลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๓ ต่อศาลาภาษีอากรกลางว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลาภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๒๐ และข้อกำหนดคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๑๐ ที่กำหนดให้คู่ความยื่นบัญชีระบุพยานก่อนวันชี้สองสถานไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน เมื่อระยะเวลาที่กำหนดให้ยื่นบัญชีระบุพยานสิ้นสุดลง ถ้าคู่ความซึ่งมิได้ยื่นบัญชีระบุพยานแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลได้ว่ามีเหตุอันสมควรไม่สามารถยื่นบัญชีระบุพยานตามกำหนดเวลาดังกล่าวได้ ฯลฯ คู่ความอาจยื่นคำร้องพร้อมบัญชีระบุพยานไม่ว่าเวลาใด ๆ ก่อนพิพากษาคดี ขออนุญาตอ้างพยานหลักฐานเช่นว่านั้น ฯลฯ เป็นบทบัญญัติที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เพราะเป็นการให้สิทธิแก่รัฐและหรือกรมสรรพากรฝ่ายเดียว เป็นการจำกัดสิทธิของโจทก์ เพราะในคดีแพ่งทั่วไปให้สิทธิบุคคลทุกคนเสมอภาคตามกฎหมาย คือ ให้ยื่นบัญชีระบุพยานก่อนวันสืบพยาน ๗ วัน ดังนั้น พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลาภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๒๐ และข้อกำหนดคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๑๐ จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งบัญญัติให้บุคคลย่อมเสมอภาคในกฎหมาย และขอให้ส่งคำร้องดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ศาลาภาษีอากรกลางพิจารณาคำร้องแล้วจึงมีคำสั่งให้ส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

๒. ประเด็นเบื้องต้น

มีประเด็นพิจารณาในเบื้องต้นก่อนว่า ศาลรัฐธรรมนูญจะรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญ เห็นว่า ตามคำร้องระบุว่า “... พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลาภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๒๐ และข้อกำหนดคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๑๐ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งบัญญัติให้บุคคลย่อมเสมอภาคในกฎหมาย ...” ซึ่งเข้าใจได้ว่า หมายถึง ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง จึงรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

๓. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ประเด็นที่หนึ่ง พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรฯ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๒๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่

ประเด็นที่สอง ข้อกำหนดคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๑๐ ในส่วนที่เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการขออนุญาตยื่นบัญชีระบุงบพยานก่อนพิพากษาคดี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่

ประเด็นที่หนึ่ง พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรฯ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๒๐ เป็นเรื่องการให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลภาษีอากรกลางโดยอนุมัติประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐาน เพื่อใช้บังคับในศาลภาษีอากรเท่านั้น มาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่ได้มีบทบัญญัติเรื่องความไม่เสมอภาคในกฎหมายของบุคคล หรือการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล และไม่มีข้อความที่ทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นการเลือกปฏิบัติตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ดังนั้น พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรฯ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๒๐ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

ประเด็นที่สอง ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่า ข้อกำหนดคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๑๐ ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรฯ พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๒๐ มิใช่กฎหมายที่ออกโดยองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติ จึงไม่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญที่จะพิจารณาวินิจฉัยให้ได้

๔. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่า

๑. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลภาษีอากรและวิธีพิจารณาคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๒๐ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

๒. ข้อกำหนดคดีภาษีอากร พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๑๐ ในส่วนที่เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการขออนุญาตยื่นบัญชีระบุงบพยานก่อนพิพากษาคดี มิใช่กฎหมายที่ออกโดยองค์กรที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติจึงไม่เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามความหมายของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัยให้ได้

องค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ นายอิสสระ นิตินันท์ประภาศ นายกระมล ทองธรรมชาติ นายจุมพล ณ สงขลา พลโท จุล อติเรก นายปรีชา เฉลิมนิพนธ์ นายผัน จันทรปาน นายมงคล สระแก้ว นายศักดิ์ เตชะชาญ นายสุจิต บุญบงการ นายสุจินดา ยงสุนทร นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ นายอนันต์ เกตุวงศ์ นายอมร รักษาสัตย์ และนายอุระ หวังอ้อมกลาง

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๑๙ ตอนที่ ๗๐ ก วันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๔๕

ย่อโดย นายบุญลือ พิมพ์ทองงาม

กลุ่มงานคดี ๒